

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül
Nyilttér sorá 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
milliméter-árszabás szerint a
Leopold Gyula
Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Szell Kálmán beszéde.

Szell Kálmán a szatmári Széchenyi-egyesület közgyűlésén általános nagy lelkesedést keltő szép beszédet mondott f. hó 25-dikén. Beszédje elején azt fejtette, hogy a magyar társadalomnak nagy kötelességei vannak az ország jövőjét illetően. Mert az a társadalom, mely közönyösen nézi az állam működését, nem lehet erőforrása egy erős állam felépítésének. A magyar állam építése és erősítése nagy munkájának jelentékeny része a magyar nyelv és kultúra ápolása és terjesztése. Nem erőszakkal történik ez, hanem a történelmi igazság belső erejével s azzal a meggyőződéssel, hogy mikor a magyar nyelvet és kultúrát terjesztjük, idegen ajku honfitársaink érdekében is cselekszünk.

Európának ezen a helyén — ugymond — és ezt századoknak története tanúsítja — csak egy erős, konszolidált állam állhat főn. És ha valamikor igaz volt e tétel, nézzenek körül, nézzék meg a zajongó Keletet: igaz ez e pillanatban különösen. Már pedig erős állam csak úgy állhat főn, ha benső egységben van; benső egység nélkül nincs erő, benső egység nélkül szétfolyó áramlatok uralkodnak, ütköző ellentétek kerülnek felszínre; benső egység nélkül nincs konszolidáció. Nos, ez az egység, ez az erő ebben az országban csak annak magyar karakterében rejlik; ez az állam csak a magyar állam lehet. Ennek az országnak magyarnak kell maradnia; ennek az országnak jövőjét erkölcsi és szent kötelességünk úgy biztosítani, kötelességünk ez országot úgy átadni a jövő nemzedékeknek, mint a hogy átvettük. Magyarunk alapítottuk, magyarnak védelmeztük meg ezt az országot az összes keleti betódulások ellen, az összes nyugati áramlatok ellen és magyarnak fogjuk megtartani, mert ez nemcsak szent kötelességünk, de velünk született benső szükség, benső érzés, a mely minden magyar emberrel együtt él és együtt hal meg.

Mi nem hirdetünk harcot. Nem úgy állunk itt, mint az egykori római, a ki az egyik kezében békét, a másikban harcot hozott. Én mind a két kezemmel békét hozok. De két dolgot nem engedhetünk meg semmi körülmények között: először azt, hogy kivülről jöjjenek sugalmazások, aspirációk, amelyek elcsábítják és tévútra vezetnek idegenajku polgártársainkat és bennük mindenféle kifelé gravitáló vágyakat ébresztenek. E törekvések ellen irgalmatlanul és kéréltetetlenül fogunk harcolni. Ebben az országban sem román, se tót, se szláv, se szerb, se német irredentát tűrni nem fogunk. A másik ez: Ennek a hazának minden polgára a mi testvérünk. Egyenlő joga van mind-egyiknek a törvény előtt. Különbséget köztük tenni nem szabad. Faji, nyelvi szoká-

saikat, élő hagyományait is tiszteletben tartjuk, a mennyiben a magyar államiság követelményeivel megférnek. A legmesszebbmenő testvéri érzéssel méltányoljuk mindazt, a mi a magyar állam egységébe nem ütközik; de semmi oly törekvést, amely belső tagolást, belső csoportosulást idézne elő, a mely belső demarkacionális vonalat akar huzni az egységes magyar állam testében, el nem tűrünk. Mert ez az ország nem föderalisztikus irányzatban, ez az ország az egységes magyar állameszmén épül föl és semmiféle föderalisztikus aspirációt vagy törekvést a magunk részéről el nem fogadunk, annak még szemernyijét, az arra való legparányibb, leghalványabb törekvést is visszautasítjuk, mint olyat, a mely az országra veszedelmet hoz, és a mely az ő veszedelmük is.

Szemle.

A nagyszebeni Telegraful Roman legutóbbi számában cikket közöl, mely figyelmezteti a románokat, hogy az annexio, valamint a bolgár királyság létesítése Magyarország belső konstellációjában is fontos változásokat fog előidézni. A délszláv elemek szaporodása, erősödése és ellenséges magatartása a magyarságot közelebb fogja hozni a nem szláv népekhez, főleg a szlávok által egyaránt veszélyeztetett román elemhez, melynek tehát önmaga iránti kötelessége keresni a magyarsághoz való közeledést, Inti a nemzetiségieket, hogy hagyjanak fel a folytonos, meddő kirohanásokkal, melyek a helyzetet éppen a román nép rovására súlyosbítják.

Egy kolozsvári lap írja a következőket: „Az elmúlt vasárnapon Nagyenyeden néhány függetlenségi képviselő részvételével népgyűlés volt, mely a szokásos formában állást foglalt az önálló bank 1911-re leendő felállításának érdekében. A kolozsvári sajtó köréből a népgyűlést megelőzőleg és követőleg több közlemény foglalkozott azzal, részint barátságos, részint hűvös hangulattal. Ami saját véleményünket illeti: azzai hamar beszámolhatunk. Mi abban a tényben, hogy a képviselőházban a függetlenségi párt van többségben, megadottnak látjuk annak a reményességnek jogos alapját, mely szerint 1911-re az osztrák-magyar bank szabadságának megszüntetésével, fel fog állítani az önálló bank. Am éppen egyik-másik helyi lap társunknak az enyedi gyűléshez fűzött glossája arra vall, hogy ez a reményünk nem rendelkezik elég szilárd alappal.

Laptársaink ugyanis nem elégszenek meg annak konstataálásával, amiben körülbelül igazuk van, hogy az önálló bank létesítésére a népgyűlés tartása, miután a képviselőházban függetlenségi a többség, immár felesleges, hanem

részint a sorok között, részint keserű őszinteséggel annak is kifejezést adnak, hogy a népgyűlések állásfoglalása általában céltalan s az általuk indított akció nem vezethet eredményre.

Nos hát ennél a tételnél meg kell állnunk. Nem mondunk ugyanis újat és rendkívül azzal, hogy a képviselőház többségét alkotó függetlenségi pártnak az önálló bank követelése egyik lényeges és sarkalatos programponjtát képezi. Micsoda beszéd már most az affele, hogy a többség programja nem valósulhat meg? Ez vagy az alkotmányosság negációját jelenti, vagy pedig azt, hogy a többség olyan követelést állított fel az ő programjában, amely gyakorlatilag megvalósíthatatlan.

Egyebek között megkérdendők, hogy most már ha a függetlenségi párt programjának minden pontjáról kiderül rendre-rendre a lehetetlenség, akkor micsoda erkölcsi megítélés alá eshetik egynemelyik hazafiinak az a türelmetlen igyekezete, melylyel a közelmúltban a lehetetlen párt többségre jutását előmozdította?”

A „független“ hírlapírók szövetezés és tisztelgés címén elmenték Wekerle miniszterelnökhöz és alázatosan megkérték ő nagyméltóságát, hogy legyen kegyes kiadni nekik . . . . . az ő „független“ politikai véleményüket. És a miniszterelnök megígérte, a „független“ hírlapíróknak, köszöni a bizalmat, nem lesz hálátlan s hogy értesíteni fogja őket a kormány terveiről s ezzel kapcsolatban arról is, mi legyen ezen tervekkel szemben az ő „független“ véleményük. A „független“ újságok nagyon helyesen cselekedtek, mert az csak világos dolog, hogy ez a legbiztosabb útja, miképpen lehet megcsinálni a „független“ programot: a nemzeti bankot, az önálló vámterületet, a magyar vezényszót, az önálló külügyi képviseletet és ráadásul a perszonál-uniót.

Halottak napján.

Irta: Herceg Ferencz.

Kérlek, kedves olvasóm, ne dobd el boszusan ezt a lapot, hanem szenvedd el néhány perczig a kellemetlen érzést, melylyel a keserű és megszegyenyítő igazságok feszegetése jár.

Hatalmas tüntető menet vonul el lelki szemeink előtt. A tudóvszések tüntető menete. Nyolcvanezer ember, a kinek szemében már ott vibrál a halálos félelem. Órákon át látod őket vánszorogni és a rettenetes menet még sem akar véget érni. Fakó arcú, horpadt mellű parasztok, kiknek sovány válláról oly furán lóg a cifra szűr. Elaszott uriemberek, a kik fázva vonják össze prémes kabátjukat. Munkásemberek, a kik erőt-

lentül vonszolják maguk után a nehéz csá-
kányt. Azután a huszesztendősök serege!
A fiatal leányok, a kik menyasszonyi ru-
hába öltöztek és remüldözve kaczerkódnak
a halállal. A nyurga fiúk, kiknek szívében
forró vagyok lobognak és kiknek arca el-
torzul a felelemtől.

A mit a hatalmas állam nem tud megcsi-
nálni, azzal megpróbálkozik a gyenge társad-
alom. A József Szanatorium Egyesület meg-
ragadó hévvel, bámulatos szívóssággal har-
czol az alattomos elleuséggel. Vezető em-
berei fáradhatatlanul tervezgetnek, ír-
nak, szónokolnak, izgatnak, kérlelnek és koldul-
nak, hogy felrázzák közömbösségéből a tár-
sadalmat.

A szíves olvasó most már tudja, hogy
cikkem tulajdonképpen reklám-cikk akar
lenni. Valóban az. Az életnek szeretnék rek-
lámot csinálni a halállal szemben. A remény-
nek, a verőfénynek a csüggedés és az ár-
nyék princípiuma ellen. A Szanatorium
Egyesület egy megkapóan gyöngéd ötlete
adta kezembe a tollat. Felhivat tesz közzé,
melyben azokhoz fordul, a kik halottak nap-
ján virágot tesznek kedveseik sírjára. Ha
mindenki csak egy virágszállat kevesebbet
fon koszorujába és az egy virágszállat árát
elküldi az egyesületnek, akkor megigéri,
hogy megmenti ezer tüdőbeteg ember életét.

Az enyészetet állítani az élet szolgálatába,
a halottak napját a reménység ünnepévé
avatni: gyönyörű gondolat! A ki valaha
már végigszemlélte és végigszenvedte egyik
kedvesének lassu elsovadását, a kit tehetet-
len fájdalommal töltött el egy ifju élet kor-
rai elhamvadása: az megfogja érteni a Sza-
natorium Egyesület szövegét. S a ki meg-
érti, az hozzá fog járulni a nemzet szegény-
foltjának letörlesztéséhez.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon
jelenik meg.**

— **A szegénysorsu tüdőbetegek ja-
vara** a József főherceg Szanatorium-Egye-
sület kérésére a mai nap délután 3—6 óra
között a ref. temető kapujában Dömök Erzsé-
bet, Vinczenti Lajosné, Kovács Katinka,
Papp Jánosné, Fülöp Judit, Berde Amália,
Zalányi Farkasné, Kovács Ilus és Hegedüs
Julis urhölgyek; a róm. kath. temető előtt
Sándor Jenőné, Bodola Bella, Uray Lászlóné,
Jeney Erzsé, Szász Józsefné, Szász Ilus ur-
hölgyek; a ref. templomban Zeyk Dánielné,
br. Bánffy Marianne, dr. Nagy Albertné,
Nagy Irén; a róm. kath. templomban Török
Pertaiané, Bodola Mariska, dr. Müller Jen-
őné és Jeney Huska; az ág. ev. templom-
ban Lingner Györgyné és Winkler Lia; a g.
k. templomban Pap Aurelné és Major Sza-
bina; az izr. templomban Fesztinger Dávidné,
Génád Dávidné és Mátyás Irma urhölgyek
fognak gyűjteni.

— **Reformáció emlékűnnep és szék-
foglaló.** A Bethlen-kollégiumban szép ünne-
pely folyt le okt. 31-én. A reformáció em-
lékűnnepét ültek és egyuttal ekkor tartotta
meg székfoglaló értekezését dr. Bartók
György rendes tanár is. Az emlékűnnep pro-
grammját alkalmi ima, ének, zene és sza-
valat képezték, melyek mind a reformációt
dicsőítették és vallásos hangulatot kel-
tettek. Dr. Bartók György tanár szép beszédének
anyagát Kálmán életéből merítette s őt mint
nevelőt ismertette. A kollégium disztermét
ez alkalomra szép közönség töltötte be.

— **Eljegyzés.** Szathmári György fiúmei
hentesmester, Szathmári Mózes feyintézeti
őrparancsnok fia, eljegyezte Tóth Bertust,
Tóth Károly helybeli polgárleányát.

— **A reformáció emlékűnnep.** F.
évi november hó 1-én délelőtt 10 órakor, a
szokásos vasárnapi istentisztelet idejében a
reformáció kezdőpontjának 391-ik évfor-
dulója alkalmából, a helybeli református
templomban ünnepélyes reformáció emlékű-
nnepi istentisztelet lesz, a tanítóképző ifju-
sági ének- és zenekar, s a gimnáziumi vegyes-
kar közreműködésével. Az ünnepi imád-
ságot Szilágyi Farkas lelkész, az ünnepi
beszédet Jancsó Sándor lelkész mondja.
Az emlékűnnepre a híveket, testületeket,
hivatalokat és iskolákat ezen az uton is
meghívja a lelkészi hivatal.

— **A „Nagyenyedi Szabad Lyceum“**
előadásának sorrendje az 1908. év második
feleében. I. November 5. Székely Ödön: „Fér-
fiasság“. II. November 12. Bodrogi János
A magyar szobrászat története, tekintettel a
Nagyenyeden felállítandó Bethlen-szoborra,
vetített képekkel. III. November 19. Fogarasi
Albert: Nők a történelemben (2, esetleg 3
előadásra tervezett felolvasás, I. A világtör-
teNETben, II. A magyar történeNETben, III. A
szabadságharcban). Ez alkalommal csak az
I. cím kerül előadásra. IV. November 26. Bar-
jók György: dr. A művészi élvezésről (a
jelen év első felében előadott sorozatból
„Művészi szemlelés“ cz. előadás kiegészítése).
V. Deczember 3. Bodrogi János: Trónváltás
az osztrák császári trónon 1848. deczember 2.
VI. Deczember 10. Lázár István: A tűz tör-
teNETéből. VII. Deczember 17. Veress Gábor:
Székely balladák. — Az előadások látogatása
díjtalan, csupán a nyomtatványok költségei-
nek fedezésére adakoznak a szíves látogatók
tetszésük szerint a kített perselybe. Helyük
a Bethlen-kollégium disztermé. Kezdetük
mindig (csütörtök) délután 5 órakor.

— **Nagy szerencsétlenség** történt e
hó 20-án a Székelykocsárd—Marosvásárhely
közötti vasutvonalon. A marosludasi határ-
ban a marosvásárhelyi vonat elütötte a lu-
dasi vasárról haza felé tartó özv. Szabó
Istvánné szentmihályfalvi kufárné szekereit.
A szekeren ülő asszony és fia súlyosan meg-
sebesült.

— **Uj körlelkész Balázsfalván.** Az
ev. ref. Egyházkerület püspöke Péter Antal
mezőnagycsáni ref. lelkészt az ürességben
levő Balázsfalva körlelkészévé nevezte ki.

— **Emlék-űnnep.** A gyulafehérvári re-
formátus egyházmegye folyó évi november
hó 5-én délelőtt 9 és fél órakor Gyulafehé-
várt — boldogemlékü néhai dr. Bartók
György emlékűnnepélyével kapcsolatban ren-
des közgyűlést tart. Sorrendje: 1. Gyűleke-
érek: XC. zsoltár 2. verse. 2. Imádkozik:
Kovács Károly e. m. főjegyző. 3. Énekel: Si-
pos Elek gyulafehérvári kántor. 4. Emlékbe-
szédet tart: Benedek Károly esperes. 5.
Ének.

— **A polgári iskolai tanítók maros-
menti köre** f. é. október 24-én Nagy-
enyeden a polgári leányiskolában gyűlést
tartott s egyszersmind megülte fennállásának
tiz éves fordulóját. Értekeztek az „algebrai
kifejezések tényezőkre bontásának alkalmá-
zásáról a polynomok hányadának meghatá-
rozásánál stb. stb.“, a vallástánításról, a
fizetésrendezésről, megválasztották ujból a
régii tisztikart s üdvözölték a minisztert.

— **Véres boszu.** Serbán Demeter ma-
gyarsüllyei gazda férjhez adta leányát és a
lakodalomra meghívta az egész községet.
Csak egy legény, Moga Mátyás maradt ki a

meghívottakból. Ez a mellőzés bántotta a
legényt. Fel is tette magában, hogy ezt a
sérelemet megbosszulja. Előbb jól bepálinká-
zott, majd berugva hivatlanul is beállított a
lakodalmas házba. Itt aztán garázdálkodni
kezdett és mindenkibe belekötött. Az egyik
vőfély végre is megsokalta a legény gará-
zdálkodását és kiutasította a házból. Moga
bicskát rántott és azt többször a vőfély tes-
tébe szurta, aztán elmenekült. A lakodalom
természetesen azonnal felbomlott, a súlyosan
sérült legényt orvoshoz szállították, egyben
értesítették a csendőrséget, mely a garázda
legényt csakhamar kézrekerítette. Mikor már
a bilincseket is kezére tették, még akkor
is nagy elégtétellel mondá: még is megza-
vartam a Marikucza lakodalmat.

— **Szenzációs betörés.** Ujpesten re-
génybeillő vakmerőséggel törtek be f. hó
29-én egy bankhelyiségbe. Két fiatal ember
fényes délbén, pisztolyal és törrel kezében
bement az üzletbe, ráparancsolt a pénztá-
rosra, hogy nyissa ki a pénztárt, onnan ki-
szedtek 47 ezer korona készpénzt, a
közelben álló bérkocsira kényelmesen elszál-
litották s öt hivatalnok és közönség jelen-
létében bántatlanul távoztak. Másnap elfog-
ták őket, a pénz megkerült.

— **A fejfájás** közvetlen oka az agy vér-
keringésének szabálytalansága. Ennek okai
a következők: az agy megerőltetése, gondok,
megrázkódtatások, rossz levegő, nagy hőség,
sok ülés, sok dohányzás, éjjelezés stb. stb.
Nem kell hangsúlyozni, hogy a tiszta, üde
fej kétszeres munkaképességet jelent. Ne
mulassza el tehát senki a kitűnő hírnévnek
örvendő Beretvás-féle Migrén-Pasztillát állan-
dóan használni.

— **Erő és egészség** jár a jól megvá-
lasztott sóborszesz nyomán. Erőt és egész-
séget ad az Erő-Sóborszesz, amely reuma,
csuz, szemgyeugesség, viszketegség, hajhullás
stb. ellen felülmulhatatlanul jó háziszser. T.
olvasóink saját érdekében tegyenek próbát
az Erő-Sóborszesz-szel, amely mindenütt
kapható 40 filléres próba üvegekben is.

— **Prohászka Sándor műfogspe-
ciálista.** Értesitem Nagyenyed és vidékének
uri közönségét, hogy a napokban ide érke-
zem. Egyuttal pedig kérem az igen tisztelt
publikumot saját érdekében is, hogy jöve-
telemnek első napjaiban kivánságukkal hoz-
zám fordulni sziveskedjenek, hogy idő mu-
lasztás miatt ne legyek kénytelen a székes
fővárosban létesített intézetemben kárt szen-
vedni. Daczára annak, hogy Budapesten pá-
ratlan pazar és kitűnő forgalmu intézetszerű
fogműtermet alapítottam, Nagyenyeden
ezután is évente kétszer pontosan meg fogom
látogatni és így az eddig belém helyezett
bizalmat a jövőben is kifogom érdemelni. Jöve-
telem napját külön fogom tudatni. 200 1—3

— **Érdekes beszámolás.** A XXII.
magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték
az imént véget ért. A közönség jogosan ki-
váncsi rá, hogy a főnyeremények kikhez ju-
tottak. Csakhogy nálunk a főnyeremények
nyertesei valósággal menekülnek a nyilvános-
ság elől. A sorsjegyek főelárusítóinak köny-
nyen erthető okokból a legszigorubb disz-
kréziót teszik kötelességévé, s a főelárusítók
azt a diszkréziót megőrzik. A 600,000koro-
nás nagy jutalomdíjat, továbbá a 400,000,
200,000, 100,000, 90,000, 80,000 koro-
nás stb. főnyereményeket, szóval a XXIII
sorsjáték összes nagy nyereményeit ismét
hazánkban nyerték. A legszigorubb diszkré-
ció sem akadályozhatja meg azt, hogy néha
egy-egy főnyeremény sorsáról közelebb ada-
tok nyilvánvalókká ne legyenek: olyankor

a mikor maguk a nyertesek nem tartják szükségesnek, hogy titokban maradjanak. Ezuttal például nem maradt titoknak, hogy a 600,000 koronás jutalom egy negyedét — 150,000 koronát — Tormássy Imre, a városi villamos vasut kalauza nyerte meg. Egy másik negyede egy állás nélkül levő főpinczér két nyolczad sorsjegyre esett. A boldog nyertesnél albirletben lakik egy szegény asszony, s neki a szerencse az osztály-sorsjáték jutalmának egy nyolczadát (75,000 koronát) juttatta. Ugyanennyit nyert egy nyolczad sorsjeggyel egy kőbányai gyári munkás s egy budapesti magántisztviselő. Nagyjában ezek a lefolyt sorsjáték főnyereményeinek nyilvánosságra jutott adatai.

— **Kiss szerencsése nagy!** Köztudomású, hogy a m. kir. osztály-sorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyeresi esélyeket nyújtja. Nagy nyermények mellett számos kisebb nyermények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsését. Ezer meg ezer ember lett ily uton szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának huzása november 19. és 21-én lesz. Tegyen szerencse kísérletet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss bankházában (Budapest, Kossuth Lajos-utca 13), mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert Kiss szerencse nagy! 201 1-2

— **A Kriegner-féle Tokaji China-Vasbor** vérszegénység, étvágytalanság, idegesség gyógyítására a legkitünőbb készítmény. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg 3 k. 20 fill. Postán küldi Korona Gyógyszertár, Budaaptl Kávin-tér.

Vérszegénység

ellensúlyozásául tessék SCOTT-féle Emulsiót használni, a mely a vért gazdagítja és a test húsát szilárdá és egészségessé teszi.

A Scott-féle Emulsió

egyaránt hatásos fiatalnak és öregnek. A gyors javulás meglep és kielégít.

Próbálják meg

és meg fognak erről győződni, mint ahogy ezren és ezren győződtek meg róla az utolsó 32 év lefolyása alatt.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

— **A Felkai konzervgyár** Barta József (Fülka, Szepes m.) árjegyzékét a tisztelt hölgyek b. figyelmébe ajánljuk.

— **Osztály-sorsjegyet** vásároljunk Bogdány S. bankházában Budapest, Károly-körut 20., mert Bogdány szerencsése páratlan.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENO.

Egy cserépfedeles szin,
melynek cserépei és fedél-
széke alkalmas építkezésre,
eladó.

Bővebb értesítés nyerhető **Szentkirály-
utca 42. szám** alatt. 196 7-4

167 3-15

Fektor

az egyetlen

hashajtó limonádé.

kellemes ízű, gyors és
biztos hatású.

Szükséges minden háztartásban!

Kapható mindenütt. Üvege 80 fill.

„KOLUMBUS” vegyesüzemű gyár részvénytársaság
Budapest, VIII., József-utca 16-18.

Még azokat is, akik éveken át mást
használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán
jó és hatásos háziszertől várni lehet.

Őre az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi
az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint
szájvíz, haj- és bőrápolószer.

== Szükséges minden háztartásban. ==

Kapható mindenütt 30 fill, 40 fill, 1 és 2
koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld után-
vétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

KOSMOS labororium, GYŐR.

Kapható mindenütt.
191 3-20

Zene-tanítás.

Alapos zene-tanítást elvállalok, konzervatóriumra előkészítek és kiképezek növendékeket minden létező hangszereken, u. m. hegedű, czimbalom, zongora, tárogató, fuvola, czipera, gitár és az összes vonós-, fuvó-, ütő- stb. hangszereken. Tanítás a Főtéren levő Tüzoltó zeneteremben, kívánatra háznál is. Továbbá elvállalom zongorák hangolását és javítását jutányosan, jótállás mellett.

A helybeli és vidéki n. é. közönség szíves pártfogását kéri mély tisztelettel

176 11-

Zemán Venczel,

a nagyenyedi Ó. T. E. karmestere.
Lakás: Fürdő-utca 14. szám.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálgasodás
ellen gyors és biztos hatásúak

Megfojt az az
átkozott köhögés!

==== Egger ====
mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kitünő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor” gyógyszerár

Budapest, VI., Váci-körut 17.

Éljen!

Egger mellpasztillája

csakhamar meggyógyított

226 6-26

Nagyenyeden kapható: U. Kovács József Bethlen Gábor gyógyszerárban.
Novak István Arany csillag gyógyszerárban.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztály-sorsjáték (XXIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1908. november hó 19. és 21-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. — Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztály-sorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1908. évi október hó 25-én.

Magy. Kir. Szab. Osztály-sorsjáték Igazgatósága.

Lukács.

Hazay.

GANZ-tele villamossági részv.-társ.
nagyenyedi építésvezetősége

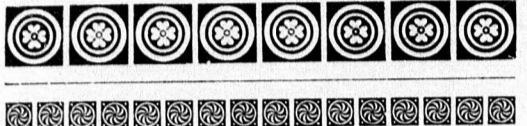
162 14-15 Főter 32. sz.

Elvállalja középületek, magánházak, üzletek stb. teljes **villamos világítási és erőátviteli berendezésének** teljes felszerelését. Helyszíni felvételek és költségvetések kidolgozását díjtalanul végzi.

A házi berendezésekhez szükséges különféle világítótestekből, szellőztetőkből, elektromos motorokból és mindenféle villamos felszerelési anyagokból nagy választéku minta raktárt tart.

Berendezésekre vonatkozó mindenféle felvilágosításokat legnagyobb készséggel megad.

Értekezni reggel 8 órától este 6-ig lehet.

Hajdu Albert
kályhakészítő, Nagyenyed.

Raktár: Főter.

Műhely és lakás Felszeg-utca 7.

Szíves tudomására hozom a helyi és vidéki közönségnek, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **kályharktárt** nyitottam.

Raktáron tartom a saját készítésű, valamint idegen de hazai gyártmányu igen szép kályháimat, melyeket a n. é. közönség bármikor megtekinthet. Elvállalok minden e szakmába vágó munkálatokat pontos kiszolgálás mellett és jutányos árban.

Vidéki munkákat a lehető legolcsóbb árban vállalok.

A mélyen tisztelt vevőközönség b. partfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

101 38-52

Hajdu Albert.

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyosengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzeséplők, motorok, szivattyúk és szivattyuskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árakban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan rezélfejű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy kivánság szerint átalakítok

Szakmamba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálók Becses partfogást kér

78-104

kiváló tisztelettel
HEGYI JÁNOS,
műlakatos és gépjavitó műhelye

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

<p>Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t. Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.</p>	
<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés dízzel.</p> <p>Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíttat le.</p> <p>Allandó betétet 5% kamattalá mellett fogad el.</p>	<p>Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig.</p>	

forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet I. fajtszta anyagra.

diz- és kerítésnövények stb.

Nemes szilvacsemetékben nagy készlet.

Gyümölcsfák,
Szőlőoltványok

európai, amerikai szima és gyökeres vesszők.
Árjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai.
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

391 77-104

Marosujvári Takarékpénztár Részvénytársaság
MAROSUJVÁRT.

Alaptőke 200,000 kor. Tartalékalap 22,000 kor.

Betéteket elfogad: betétkönyvecskére, vagy folyószámlára szeptember hó 1-től kezdve 5 1/2%-os kamattal, részvényesek betétei után 6% kamatot fizet, és az új részvényekre történt befizetések után is.

Saját részvényeket elad 110 kor. árfolyamon, részvényeseknek 105 koronáért, minden régi 2 részvény után 1 drbot.

Nyitva hétköznapokon délelőtt 9-12-ig és délután 3-5 óráig.

Telefon 5. szám. Telefonbeszélgetés Alsó-Fehér vármegyében ingyen.

Leszámlít váltókat.
Vesz és ad értékpapírokat.
Fizetéseket teljesít bel és külföldön.

Törlesztéses kölcsönöket ad.
Bevált értékpapír szelvényeket.

161 14-

